

Łatwiej uzyskać odszkodowanie za naruszenie zasad konkurencji

data aktualizacji: 2017.07.13

Nowe przepisy, które weszły w życie z końcem czerwca ułatwiają starania o odszkodowanie za naruszenie zasad konkurencji. Ci, którzy ponieśli straty w wyniku działań kartelowych czy zmowy cenowej, mogą się domagać rekompensaty w sądzie. Ekspertsi oceniają, że ustawa private enforcement przyczyni się do ograniczenia liczby antykonkurencyjnych praktyk.

- Pod koniec czerwca weszła w życie ustawa o dochodzeniu roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, popularnie zwana private enforcement. Przepisy tej ustawy mają uporządkować i uszczelnić system dochodzenia roszczeń przeciwko przedsiębiorcom, którzy naruszyli prawo konkurencji, na przykład poprzez uczestnictwo w kartelu albo nadużywanie pozycji dominującej – mówi agencji informacyjnej Newseria Biznes **Joanna Affre**, adwokat i współnik zarządzający kancelarii prawnej Affre i Wspólnicy.

Nowe przepisy, które przygotowało Ministerstwo Sprawiedliwości we współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zostały w kwietniu uchwalone przez Sejm i zaczęły obowiązywać 27 czerwca. Umożliwiają one domaganie się odszkodowań od firm, które nadużywają dominującej pozycji na rynku albo stosują niedozwolone praktyki, takie jak zmowy cenowe i kartele. Co roku UOKiK wydaje kilkadziesiąt decyzji w takich sprawach.

- Funkcjonują już przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, które dają bardzo szerokie

uprawnienia prezesowi UOKiK. Jednak te uprawnienia są wykorzystywane w celu ochrony interesu publicznego, czyli szeroko rozumianej konkurencji. Natomiast przedsiębiorcy i konsumenci, którzy zostali dotknięci niedozwolonymi działaniami, mieli do tej pory ograniczone możliwości dochodzenia swoich roszczeń – mówi Joanna Affre.

Do tej pory dochodzenie odszkodowań było bardzo trudne. Po pierwsze, poszkodowany musiał udowodnić przed sądem, że doszło do naruszenia konkurencji. Po drugie, musiał jasno wykazać, że odniósł przez to szkodę (np. finansową), a pomiędzy tymi zdarzeniami zachodził związek przyczynowo-skutkowy. Dlatego takich spraw było niewiele, a poszkodowanym rzadko udawało się wywalczyć odszkodowanie.

- Ustawa wprowadza domniemanie, że naruszenie prawa konkurencji to czyn, który wyrządza szkodę. Przedsiębiorca poszkodowany przez kartel nie będzie musiał już wykazywać związku przyczynowego między nieprawidłowym działaniem innej firmy a swoją szkodą. Poza tym ustawa wprowadza szereg ułatwień procesowych, które pozwalają sądom okręgowym zwracać się m.in. do organów antymonopolowych o przedstawianie środków dowodowych, które znajdują się w posiadaniu prezesa UOKiK – mówi Joanna Affre.

Roszczenia odszkodowawcze będą rozpatrywać sądy okręgowe. Te mogą się zaś zwracać do prezesa UOKiK o pomoc w ustaleniu wysokości szkody, która wystąpiła przez naruszenie przepisów o ochronie konkurencji.

- Do tej pory prezes UOKiK nie zajmował się wyliczaniem wysokości szkód. Jest to ciekawe dla prawników i ekonomistów i stwarza duże pole do popisu dla biegłych, którzy będą się zajmować tymi zagadnieniami – mówi Joanna Affre.

Adwokat zauważa, że istotnym elementem ustawy private enforcement, który ułatwi dochodzenie roszczeń, jest też przyjęcie założenia, że odpowiedzialność uczestników kartelu jest solidarna, a wszystkie uczestniczące w nim firmy są odpowiedzialne za wyrządzoną szkodę.

Nowe przepisy znajdą zastosowanie tylko w sprawach, w których do naruszenia konkurencji doszło już po ich wejściu w życie. Natomiast jeżeli do naruszenia konkurencji doszło przed 27 czerwca br., stosowane będzie dotychczasowe prawodawstwo.

- Na razie nie ma jasnych prognoz dotyczących tego, jak szeroko stosowane będą te przepisy. Wiele zależy od tego, jak ukształtuje się praktyka, jak sądy podejną do nowej ustawy oraz jak wykorzystają to nowe narzędzie. Patrząc na inne kraje członkowskie, w których obowiązuje podobne prawo, widać, że istnieje tendencja do przekierowywania takich postępowań do tych jurysdykcji, w których przepisy działają sprawniej, takich jak Holandia czy Wielka Brytania – mówi adwokat Joanna Affre.

Źródło: <https://www.wiadomoscihandlowe.pl/artykuly/latwiej-uzyskac-odszkodowanie-za-naruszenie-zasad-,40940>